

Regionsudvalgets udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om tværnational mobilitet i Det Europæiske Fællesskab i uddannelsesøjemed: Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet

(2006/C 206/07)

Regionsudvalget har –

under henvisning til Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om tværnational mobilitet i Det Europæiske Fællesskab i uddannelsesøjemed: Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet (KOM (2005) 450 endelig),

under henvisning til Rådets beslutning af 10. oktober 2005 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 10. november 2005 om at henvise det forberedende arbejdet til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 34/2006 rev. 1), som blev vedtaget af Underudvalget for Kultur, Uddannelse og Forskning den 1. marts 2006 med Luciano Caveri, præsident for den selvstyrende region Valle d'Aosta, som ordfører –

på sin 64. plenarforsamling den 26.-27. april 2006 (mødet den 27. april) vedtaget følgende udtalelse:

1. Regionsudvalgets bemærkninger

Regionsudvalget

1.1 **noterer sig**, at EU i forbindelse med Lissabon-strategien har udpeget livslang læring som et kardinalpunkt for menneskelig og faglig udvikling. Uddannelse og erhvervsuddannelse vil – ikke alene som forberedelse til en karriere, men i løbet af hele arbejdslivet – komme til at spille en afgørende rolle for teknologisk innovation og konkurrenceevne, både når det gælder skabelse af arbejdspladser og uddannelse af de personer, der skal besætte dem;

1.2 **fastholder**, at læring er mest effektiv, hvis den udformes og gennemføres som en aktiv udforskningsproces og ikke som passiv modtagelse af viden. Uddannelsesaktiviteter for voksne er stadigvæk mest effektive, hvis de medfører forandringer, der aktiverer evner og kompetencer, som efterspørges af det moderne samfund, således at den lærende bliver i stand til at forvalte sin egen rolle og fremtidige erhvervsforløb bevidst, både som individ og som borger. Deltagelse i uddannelsesaktiviteter bliver værdifuld, når det enkelte menneske aktivt planlægger sin karrierevej og sit livsforløb således, at det vokser på det personlige plan og samtidig bidrager til samfundets fremskridt;

1.3 **understreger**, at erfaringer fra uddannelse, erhvervsuddannelse og arbejde i et andet land i særlig grad fører til refleksion over egne kognitive processer og strategier; når man forsøger at sætte fokus på egne kompetencer og tilpasse

dem i en fremmed kontekst, bliver man bedre til at lægge en strategi for forvaltning af sine intellektuelle ressourcer og til at udnytte og styrke sin autonomi og sine evner til at kommunikere;

1.4 **mener**, at velforberedt, målrettet og støttet udlandsophold i uddannelses- eller erhvervsøjemed har en dannelsesmæssig dimension, hvis betydning rækker langt videre end selve fuldførelsen af en erhvervsuddannelse og indgår i en meget bredere sammenhæng. Hvis vi ved kultur ikke kun forstår en række kundskaber, men helheden af adfærdsmønstre, værdier og viden, som kendetegner en bestemt gruppe af personer, er udlandserfaring så ikke det bedste grundlag for opbygning af en kultur, som Den Europæiske Union kan kalde sin egen?

1.5 **bemærker**, at forudsætningen for en interkulturel tilgang til andre virkeligheder er kommunikation og indfølelse; der hvor man bedst kan sammenholde forskelle og se de enkelte kulturers kompleksitet, er arbejds- og uddannelsesområdet. Det er netop gennem den værdi, der tillægges mangfoldigheden af de forskellige og fleksible organisatoriske former og de mellem menneskelige forbindelser, at fordomme og generaliseringer kan overvindes;

1.6 **mener**, at en højnelse af kvaliteten af erfaringer med mobilitet skaber forudsætning for fuld anerkendelse af, at enkeltpersoner kan bidrage til at hæve videns- og kvalificeringsniveauet i deres hjemland og tilføre værtslandet ny viden, kulturelle stimuli, nye traditioner og sprog;

1.7 **værd sætter** Kommissionens forslag, fordi det på linje med ovennævnte ræsonnement opfylder målet om at hæve det generelle kvalitetsniveau i de europæiske uddannelsessystemer ved at foreslå en model, som med udgangspunkt i anerkendelse af den enkeltes centrale rolle sikrer, at både den enkelte og samfundet får det størst mulige udbytte og gavn af denne uddannelsesmulighed;

1.8 **understreger**, at der bør være overensstemmelse mellem den værdi, som enkeltpersoner tillægger deres udvekslingserfaring, og den værdi, som hjemlandet og værtslandet tillægger de enkeltes erfaringer og mobilitetsprogrammerne som helhed. Anvisningerne i Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet er derfor en forudsætning for, at deltagerne får en positiv oplevelse, ikke alene i værtslandet men også i hjemlandet, når de vender tilbage. Denne model kan bedre vinde indpas, når det er det lokale og regionale niveau, som forvalter og koordinerer mobilitetserfaringerne;

1.9 **mener**, at netop de lokale og regionale samfund og myndigheder kan sikre korrekt information, der når bredt ud, og tilskynde folk til at tage imod muligheden for et udlandsophold i uddannelsesøjemed, indpasse det i deres egne planer for faglig udvikling og omsætte erfaringen til erhvervede kompetencer, der kan overføres til arbejdsmæssige sammenhænge i hjemlandet. De lokale forvaltninger kan derfor spille en meget vigtig rolle med hensyn til at vurdere kvaliteten og effektiviteten af mobilitetsprogrammerne;

1.10 **bemærker**, at regionale og lokale myndigheder er bedre i stand til at sikre gennemførelsen af oplysningsforanstaltninger, der retter sig mod befolkningen generelt og de unge i særdeleshed, om mobilitetens muligheder for kulturel og faglig udvikling. Disse foranstaltninger vil give det enkelte menneske mulighed for at overvinde såvel økonomiske som og sikre reel mobilitet;

1.11 **EØSU mener** endvidere, at den enkelte deltager bør tilbydes ikke alene den relevante sproglige, pædagogiske og praktiske forberedelse, men også støtte og vejledning med henblik på udarbejdelse af deltagerens eget kulturelle og faglige udviklingsforløb. I dag er det vigtigere end nogensinde, at europæiske mobilitetsprogrammer som led i erhvervsrettet uddannelse kan tilpasses den enkeltes behov fuldt ud og opfattes som en ressource, der kan anvendes på arbejdsmarkedet. I den forbindelse vil det efter hjemkomsten fra udlandsopholdet være nødvendigt med hjælp til at omsætte de erhvervede erfaringer til kompetencer, der kan anvendes i erhvervs-mæssig sammenhæng, bl.a. ved at anvende de eksisterende instrumenter til anerkendelse af og merit for erhvervede kompetencer (som f. eks. Europasset – Mobilitet);

1.12 **anfører**, at ud over opgaven med koordinering og kontakt med institutionerne i værtslandene med henblik på overvågning af kvaliteten af den logistiske støtte og mentorordningen, er det vigtigt, at der er en omhyggelig og omfattende overvågning og evaluering af virkningerne af de samlede mobilitetserfaringer for befolkning, uddannelsessystemer og erhvervsliv. Det er vigtigt at skabe et samspil mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner, skoler og universiteter, så de inden for deres respektive områder kan gøre brug af den formelle og uformelle viden, som deltagerne har erhvervet;

1.13 **fastholder**, at det ikke må undervurderes, at gennemførelsen af det europæiske kvalitetscharter for mobilitet sætter gang i udveksling af viden og møder mellem medlemsstaters lokale myndigheder og specialiserede tjenester på en sådan måde, at det bliver muligt at indkredse en fælles og i enighed besluttet fremgangsmåde. Disse processer vil utvivlsomt bane vejen for udbytterige projekter på mange forskellige områder, fra regional økonomisk udvikling til uddannelse og udveksling af arbejdstagere, og således skabe nye forbindelser baseret på tillid og samarbejde, som vil udgøre grundlaget for gensidig anerkendelse.

2. Regionsudvalgets henstillinger

Henstilling 1

Bilag punkt 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>1. Vejledning og information</p> <p>Potentielle ansøgere til mobilitet bør have adgang til pålidelige kilder til vejledning og information om mulighederne for mobilitet og betingelserne herfor.</p>	<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>1. Vejledning og information</p> <p>Potentielle ansøgere til mobilitet bør have adgang til pålidelige kilder til vejledning og information om mulighederne for mobilitet og betingelserne herfor.</p> <p><u>Det lokale og regionale plan spiller en nøglerolle med hensyn til informationens tilgængelighed og, hvor det er relevant, bør kontakter med lokale og regionale myndigheder indarbejdes i deltagerens mobilitetsprogrammer.</u></p>

Begrundelse

Det er først og fremmest på det lokale og regionale niveau, at potentielle deltagere i udvekslingsprogrammerne henvender sig for at få oplysning og vejledning. Det er det niveau, som er tættest på borgerne, som har størst kendskab til deres behov, og derfor er bedst i stand til at pege på eksisterende muligheder og planlægge vejledning og støtte til interesserede, så der sikres størst mulig tilslutning blandt borgerne og mere effektive programmer.

Henstilling 2

Bilag punkt 3

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>3. Tilpasning</p> <p>Mobilitet, der gennemføres med henblik på uddannelse eller erhvervsuddannelse, bør så vidt muligt tilpasses deltagernes personlige læringsforløb, færdigheder og motivation og udformes som videreudvikling eller supplement hertil.</p>	<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>3. Tilpasning</p> <p>Mobilitet, der gennemføres med henblik på uddannelse eller erhvervsuddannelse, bør så vidt muligt tilpasses deltagernes personlige læringsforløb, færdigheder og motivation og udformes som videreudvikling eller supplement hertil, <u>hvad enten det drejer sig om formel eller uformel uddannelse; det bør ske via en integrerende pædagogik og med særlig fokus på den indflydelse, uformel uddannelse har på de yngste af de unge.</u></p>

Begrundelse

Der bør lægges lige stor vægt på formel og uformel uddannelse.

Henstilling 3

Bilag punkt 5

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>5. Sproglige aspekter</p> <p>Sprogfærdigheder er af afgørende betydning for effektiv læring. Deltagerne bør sammen med deres sende- og værtsinstitutioner være specielt opmærksomme på den sproglige forberedelse. Et mobilitetsophold bør omfatte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — evaluering af sprogfærdigheder og mulighed for at følge kurser på værtslandets sprog og på undervisningssproget, hvis dette er et andet, inden afrejsen — sproglig støtte og rådgivning i værtslandet. 	<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>5. Sproglige aspekter</p> <p>Sprogfærdigheder er af afgørende betydning for effektiv læring. Deltagerne bør sammen med deres sende- og værtsinstitutioner <u>af hensyn til integrationen</u> være specielt opmærksomme på den sproglige forberedelse, <u>navnlig i områder, hvor der tales mindretalssprog.</u> Et mobilitetsophold bør omfatte:</p> <ul style="list-style-type: none"> — evaluering af sprogfærdigheder og mulighed for at følge kurser på værtslandets sprog og på undervisningssproget, hvis dette er et andet, inden afrejsen — sproglig støtte og rådgivning i værtslandet.

Begrundelse

I områder, hvor der tales mindretalssprog, bør nationale agenturer og EU-agenturer arbejde tæt sammen med de lokale og regionale myndigheder og universiteterne med henblik på at tilskynde flere studerende til at følge uddannelseskurser i disse sprog, før de tager af sted på det valgte udvekslingsprogram.

Henstilling 4

Bilag punkt 8

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>8. Anerkendelse</p> <p>Hvis et studie- eller praktikophold indgår som en integrerende del af et formelt studie- eller erhvervsuddannelsesprogram, skal dette fremgå af læringsplanen, og deltagerne skal bistås i processen med at søge om passende anerkendelse og certificering af opholdet. Det bør i læringsplanen beskrives, hvorledes anerkendelse vil foregå. Ved andre former for mobilitet og i særdeleshed dem, der foregår som led i uformel uddannelse og erhvervsuddannelse, bør der udstedes et certifikat, således at deltageren kan fremlægge bevis for sin aktive deltagelse og sine læringsresultater på en tilfredsstillende og pålidelig måde.</p>	<p>Det europæiske kvalitetscharter for mobilitet</p> <p>8. Anerkendelse</p> <p>Hvis et studie- eller praktikophold indgår som en integrerende del af et formelt studie- eller erhvervsuddannelsesprogram, skal dette fremgå af læringsplanen, og deltagerne skal bistås i processen med at søge om passende anerkendelse og certificering af opholdet. Det bør i læringsplanen beskrives, hvorledes anerkendelse vil foregå. Ved andre former for mobilitet og i særdeleshed dem, der foregår som led i uformel uddannelse og erhvervsuddannelse, bør der udstedes et certifikat, således at deltageren kan fremlægge bevis for sin aktive deltagelse og sine læringsresultater på en tilfredsstillende og pålidelig måde.</p> <p><u>Regionsudvalget understreger betydningen af anerkendelse og opfordrer medlemsstaterne til at gå videre med en praktiske udmøntning af eksisterende instrumenter for anerkendelse eller indføre dem, hvis de ikke eksisterer.</u></p> <p>I alle tilfælde bør de eksisterende instrumenter for anerkendelse, især mobilitetsbeviset »Europass«, anvendes fuldt ud for at sikre, at deltageres erfaringer bliver positive.</p>

Begrundelse

Det er vigtigt, at erhvervede kompetencer og uddannelsesbeviser under et udvekslingsprogram anerkendes, så gennemsigtigheden omkring kvalifikationer øges, og dermed leder til større mobilitet blandt arbejdstagere og studerende. Regionsudvalget opfordrer medlemsstaterne til at gå videre med den praktiske udmøntning af eksisterende instrumenter for anerkendelse.

Henstilling 5

Bilag punkt 9

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>9. Hjemkomst og evaluering</p> <p>Når deltagerne vender tilbage til deres hjemland, bør de modtage vejledning i at gøre brug af de kompetencer og færdigheder, de har erhvervet sig under deres ophold i udlandet. Personer, der vender tilbage efter længere tids mobilitet, bør tilbydes hjælp til igen at blive integreret i hjemlandets sociale, uddannelsesmæssige eller professionelle miljø. De høstede erfaringer bør evalueres af deltagerne sammen med de ansvarlige organisationer med henblik på at vurdere, hvorvidt læringsplanens målsætninger er blevet opfyldt.</p>	<p>9. Hjemkomst og evaluering</p> <p>Når deltagerne vender tilbage til deres hjemland, bør de modtage vejledning i at gøre brug af de kompetencer og færdigheder, de har erhvervet sig under deres ophold i udlandet. Personer, der vender tilbage efter længere tids mobilitet, bør tilbydes hjælp til igen at blive integreret i hjemlandets sociale, uddannelsesmæssige eller professionelle miljø. De høstede erfaringer bør evalueres af deltagerne sammen med de ansvarlige organisationer med henblik på at vurdere, hvorvidt læringsplanens målsætninger er blevet opfyldt.</p> <p><u>De pågældende myndigheder bør efter behov ansætte eller rekruttere succesfulde deltagere, der skal optræde som »ambassadører for mobilitet« og opmuntre andre til at følge deres eksempel samt give dem viden og råd på første hånd.</u></p>

Bruxelles, den 27. april 2006

Michel DELEBARRE
Formand for
Regionsudvalget